

Agenda – Y Pwyllgor Cyllid

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 4 – Tŷ Hywel	Bethan Davies
Dyddiad: Dydd Mercher, 7 Rhagfyr 2016	Clerc y Pwyllgor 0300 200 6372
Amser: 09.30	SeneddCyllid@cynulliad.cymru

Preifat

- 1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau**
(09.30) (Tudalennau 1 – 5)
- 2 Papur(au) i'w nodi**
(09.30) (Tudalennau 1 – 5)
Llythyr gan Gomisiwn y Cynulliad at y Cadeirydd – Cynllunio capasiti – 30
Tachwedd 2016
(09.30) (Tudalennau 6 – 10)
- 3 Y Bil Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi**
Datganoledig (Cymru): Trafod yr adroddiad drafft
(09.30–10.15) (Tudalennau 11 – 61)

Papur 1 – Y Bil Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig
(Cymru) – Adroddiad drafft
- 4 Swyddfa Archwilio Cymru: Cynllun Ffioedd 2017–18**
(10.15–10.45) (Tudalennau 62 – 91)

Papur 2 – Swyddfa Archwilio Cymru – Cynllun Ffioedd 2017–18

10.45–11.00 Egwyl

5 Goblygiadau ariannol deddfwriaeth: Dulliau craffu

(11.00–11.30)

(Tudalennau 92 – 100)

Papur 3 – Goblygiadau ariannol deddfwriaeth – Dulliau craffu

6 Goblygiadau ariannol Bil Iechyd y Cyhoedd (Cymru)

(11.30–12.00)

(Tudalennau 101 – 109)

Papur 4 – Goblygiadau ariannol Bil Iechyd y Cyhoedd (Cymru)

Papur 5 – Bil Iechyd y Cyhoedd (Cymru) – Gwybodaeth ychwanegol gan
Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru – 17 Tachwedd 2016

Cofnodion cryno – Y Pwyllgor Cyllid

Lleoliad:

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

Ystafell Bwyllgora 3 – Senedd

<http://senedd.tv/cy/3821>

Dyddiad: Dydd Mercher, 23 Tachwedd

2016

Amser: 09.06 – 11.09

Preifat

Yn bresennol

Categori	Enwau
Aelodau'r Cynulliad:	Simon Thomas AC (Cadeirydd) Mike Hedges AC David Rees AC Nick Ramsay AC
Staff y Pwyllgor:	Bethan Davies (Clerc) Catherine Hunt (Ail Clerc) Georgina Owen (Dirprwy Clerc) Martin Jennings (Ymchwilydd) Christian Tipples (Ymchwilydd) Joanest Varney-Jackson (Cynghorydd Cyfreithiol) Lakshmi Narain (Cynghorwr Technegol)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

1.1 Croesawodd y Cadeirydd yr Aelodau i'r cyfarfod.

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Tudalen y pecyn 1

1.2 Cafwyd ymddiheuriadau gan Steffan Lewis AC, Eluned Morgan AC a Mark Reckless AC.

2 Papur(au) i'w nodi

2.1 Nodwyd y cofnodion.

2.1 Llythyr oddi wrth Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol at y Llywydd – Penodi Cadeirydd Awdurdod Cyllid Cymru – 14 Tachwedd 2016

2.1.1 Nodwyd y papur.

3 Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2017–18: Trafod yr adroddiad drafft

3.1 Cytunodd y Pwyllgor ar yr adroddiad drafft â rhai mân newidiadau.

4 Y Bil Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru): Trafod yr adroddiad drafft

4.1 Cytunodd y Pwyllgor ar ran gyntaf yr adroddiad drafft â rhai mân newidiadau.

Cofnodion cryno – Y Pwyllgor Cyllid

Lleoliad:

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

Ystafell Bwyllgora 1 – Y Senedd

<http://senedd.tv/cy/3871>

Dyddiad: Dydd Iau, 1 Rhagfyr 2016

Amser: 09.19 – 11.46

Preifat

Yn bresennol

Categori	Enwau
Aelodau'r Cynulliad:	Simon Thomas AC (Cadeirydd) Mike Hedges AC Eluned Morgan AC David Rees AC Steffan Lewis AC Nick Ramsay AC Mark Reckless AC
Tystion:	Georgina Haarhoff, Llywodraeth Cymru Emma Cordingley, Llywodraeth Cymru Sarah Tully, Llywodraeth Cymru
Staff y Pwyllgor:	Bethan Davies (Clerc) Catherine Hunt (Ail Clerc) Georgina Owen (Dirprwy Clerc) Martin Jennings (Ymchwilydd) Helen Jones (Ymchwilydd)

	Gareth Pembridge (Cynghorydd Cyfreithiol) Katie Wyatt (Cynghorydd Cyfreithiol) Gwyn Griffiths (Cynghorydd Cyfreithiol) Lakshmi Narain (Cynghorwr Technegol)
--	--

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

1.1 Croesawodd y Cadeirydd yr Aelodau i'r cyfarfod.

2 Papur(au) i'w nodi

2.1 Cafodd y papurau eu nodi.

3 Y Bil Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru): Brîff technegol

3.1 Cafodd y Pwyllgor frîff technegol gan: Georgina Haarhoff – Pennaeth Polisi Treth a Datblygu Deddfwriaeth, Llywodraeth Cymru; Emma Cordingley – Cyfreithiwr, Llywodraeth Cymru; a Sarah Tully – Rheolwr Prosiect Polisi Treth Ddatganoledig, Llywodraeth Cymru ar y Bil Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru).

4 Y Bil Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru): Dull o gynnal gwaith craffu

4.1 Cytunodd y Pwyllgor ar ei ddull o gynnal gwaith craffu Cyfnod 1 ar y Bil Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru).

5 Y Bil Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru): Trafod yr adroddiad drafft

5.1 Trafododd y Pwyllgor yr adroddiad drafft a chytunodd i ddychwelyd ato yn y cyfarfod yr wythnos nesaf.

6 Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol – y Bil Cyllid Troseddol: Trafod yr adroddiad drafft

6.1 Cytunodd y Pwyllgor ar yr adroddiad drafft.

Cynulliad National
Cenedlaethol Assembly for
Cymru Wales

Comisiynydd y Cynulliad
Assembly Commissioner

Simon Thomas AC
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1NA

30 Tachwedd 2016

Annwyl Simon

Ysgrifennaf atoch yn dilyn fy llythyr ar 4 Tachwedd ynghylch Adroddiad eich Pwyllgor yn craffu ar Gyllideb Ddrafft Comisiwn y Cynulliad 2017-2018. Fel y gofynnwyd yn Argymhelliad 2, rydym bellach mewn sefyllfa i roi'r wybodaeth i chi ynghylch canlyniad y broses cynllunio capasiti (gweler y manylion yn yr atodiad ynghlwm).

Os hoffai eich Pwyllgor gael unrhyw wybodaeth bellach, rhowch wybod i mi.

Yn gywir

Suzy Davies

cc Comisiynwyr y Cynulliad; Claire Clancy; Nia Morgan

Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

Ffôn • Tel: 0300 200 6227

Ffacs • Fax: 029 2089 8117

E-bost • Email: Sulafa.Thomas@cynulliad.cymru

Ysgrifenyddiaeth Comisiwn y Cynulliad/Assembly Commission Secretariat

Tudalen y pecyn 6

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg/We welcome correspondence in both English and Welsh

Atodiad

Adroddiad y Pwyllgor Cyllid yn craffu ar Gyllideb Ddrafft Comisiwn y Cynulliad 2017–2018

Ymateb Comisiwn y Cynulliad i Argymhelliad 2

Argymhelliad 2: Mae'r Pwyllgor yn cydnabod bod angen adnoddau ychwanegol i gefnogi blaenoriaethau'r Pumed Cynulliad wrth iddo symud ymlaen, ond er mwyn sicrhau tryloywder a chynnig eglurder, argymhellir y dylid darparu'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am sut y defnyddiwyd yr adnoddau a ddyrannwyd yn dilyn yr ymarfer cynllunio capasiti manwl.

Diben gwaith cynllunio capasiti blynyddol y Comisiwn yw ystyried a oes gan y Comisiwn adnoddau digonol lle bo angen i sicrhau bod ei amcanion strategol yn cael eu cyflawni. Ar ddechrau'r broses, cynhelir adolygiad trylwyr gan bob maes gwasanaeth o'r heriau sy'n eu hwynebu yn ystod y flwyddyn sydd i ddod a thu hwnt. Yna, bydd pob maes gwasanaeth yn asesu ac yn nodi a oes unrhyw anghenion y gellid eu diwallu gydag adnoddau sydd eisoes ar gael, ac a ydyw'r adnoddau ychwanegol yn angenrheidiol i gynnal gwasanaeth o ansawdd uchel fel sy'n briodol i Aelodau. Yr hydref hwn, lle'r oedd materion yn peri pryder neu fod anghenion ychwanegol wedi'u nodi, dechreuwyd cynnal gwaith craffu ar ofynion swyddi ychwanegol ar lefel y maes gwasanaeth ym mhob Cyfarwyddiaeth, cyn eu rhoi gerbron y Bwrdd Rheoli i'w trafod. Neilltuwyd dwy sesiwn gan y Bwrdd Rheoli i adolygu a herio cynlluniau gwasanaeth a chynlluniau capasiti a baratowyd gan bob Cyfarwyddiaeth.

O ganlyniad i'r ymarfer cynllunio capasiti, nodwyd anghenion newydd o ran adnoddau. Mae'r anghenion ychwanegol hyn wedi codi am y rhesymau canlynol:

- cynnydd yn nifer y pwyllgorau a'r wythnos fusnes estynedig;
- blaenoriaethau'r Comisiwn a'r Llywydd newydd, gan gynnwys sefydlu senedd ieuencid newydd a gwella ein gwasanaethau newyddion a gwybodaeth yn ddigidol;

- rhagor o bwyslais ar ymgysylltu mewn pwyllgorau;
- rhaglen FySenedd sydd â'r nod o greu senedd agored, ddigidol o'r radd flaenaf trwy wella'r modd yr ydym yn rheoli ac yn defnyddio gwybodaeth, gwasanaethu Aelodau ac ymgysylltu gyda'n holl ddefnyddwyr drwy gyfrwng technoleg. Bydd hyn yn cael effaith ar ein harferion gwaith a'r sgiliau ar draws y sefydliad;
- newidiadau cyfansoddiadol yn sgil Bil Cymru a Brexit;
- heriau cynyddol i'r Gwasanaeth Diogelwch yn sgil bygythiadau i ddiogelwch a strwythur ac amserlen newydd y pwyllgorau – nododd adolygiad cynhwysfawr yr angen am strwythur newydd a swyddi ychwanegol, ac y bydd y gost yn cael ei gwrthbwysu i ryw raddau trwy lai o weithio goramser a chostau asiantaeth;
- pwysau ar y gwasanaeth Ystadau i ddarparu ar gyfer nifer y pwyllgorau, gan gynnwys gwaith adnewyddu sylweddol, a dechrau cynllunio ar gyfer anghenion llety yn y tymor hir; a
- rhagor o weithgarwch dwyieithog yn effeithio'n arbennig ar anghenion cyfieithu ar y pryd.

Gwnaed newidiadau'n fewnol lle'r oedd hynny'n bosibl, a pharheir i wneud hynny i helpu diwallu pwysau o ran staffio a sgiliau, ond mae'r galw am adnoddau ychwanegol yn dal i fod. Mae'r adnoddau ychwanegol ar gyfer Pwyllgorau, Cyfathrebu a Thrawsnewid Strategol i gyd yn deillio'n rhannol o'r newidiadau cyfansoddiadol o ganlyniad i Fil Cymru a'r gwaith sy'n gysylltiedig â gadael yr Undeb Ewropeaidd. Yn gyffredinol, cytunwyd y dylid rhoi blaenoriaeth i'r swyddi newydd ychwanegol a ganlyn yn ystod y flwyddyn i ddod:

- Pwyllgorau: 6 swydd ar raddau gwahanol, ynghyd ag 1 swydd dros dro i gael ei gwneud yn barhaol
- Cyfathrebu: Hyd at 9 o swyddi, parhaol a dros dro, ar raddau gwahanol, gan gynnwys Pennaeth Hyrwyddo Strategol, Pennaeth Ymgysylltu â'r Cyhoedd a Rheolwyr newyddion/cyfryngau
- Trawsnewid Strategol: 1 swydd
- Diogelwch: Hyd at 12 swydd
- Ystadau: 2 swydd newydd dros dro
- TGCh: 1 swydd i gefnogi swyddfeydd ACau Gogledd Cymru, ac 1 swydd ar gyfer diogelwch seiber.

- Y Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi: 2 gyfieithydd ar y pryd ychwanegol, ac 1 swydd dros dro i'w gwneud yn barhaol
- Adnoddau Dynol: 1 swydd ar gyfer gwasanaethau'r gweithlu a recriwtio
- Llywodraethu: 1 swydd dros dro i'w gwneud yn barhaol

Mae'r broses o gynllunio capasiti yn gosod fframwaith ar gyfer rhagor o staffio yn y dyfodol. Fodd bynnag, nid yw'n golygu y cymeradwyir recriwtio ar gyfer swyddi unigol, ac mae'n nodi meysydd a allai fod â rhagor o anghenion yn nes ymlaen yn y flwyddyn yn unol â'i flaenoriaethau. Paratoir dogfen awdurdodi proses recriwtio a fydd yn gosod yr achos busnes yn llawn, a gaiff ei ystyried maes o law gan y Bwrdd Buddsoddi ac Adnoddau. Bydd y Bwrdd yn asesu pob achos yn unol â blaenoriaethau adnoddau eraill, gan gynnwys ffyrdd eraill o fuddsoddi megis TGCh neu wario ar yr ystâd.

Ystyriaethau ar hyn o bryd

Nododd dogfen y gyllideb ar gyfer 2017–18: “Mae'r gyllideb wedi cael ei pharatoi ar y rhagdybiaeth y bydd y Cynulliad yn parhau gyda 60 o Aelodau. Os, yn ystod tymor y Cynulliad, y daw i'r amlwg bod angen i'r Comisiwn gynllunio ar gyfer cynnydd ym maint y Cynulliad, yna byddai angen gwneud darpariaethau newydd o ran y gyllideb.” Ar ôl i'r gyllideb gael ei pharatoi, ac ar ôl i'r gwaith craffu gael ei gynnal arni, cytunodd y Comisiwn ar gynlluniau newydd i wneud ein senedd yn addas ar gyfer y dyfodol, gan gynnwys mynd i'r afael â gwaith ar gapasiti'r Cynulliad. Mae'n debyg y bydd angen adnoddau ychwanegol yn y dyfodol, gan gynnwys capasiti cyfreithiol, ar gyfer y gwaith hwn a materion eraill sy'n debygol o ddeillio o Fil Cymru os caiff ei basio. Megis dechrau y mae'r gwaith hwn, felly nid yw'r gwaith cynllunio capasiti priodol wedi'i gynnwys yn y broses a gwblhawyd yn ddiweddar. Bydd y Comisiwn yn ystyried y goblygiadau ariannol ac yn eu rhoi gerbron y Cynulliad i'w hystyried ar yr adeg briodol – mewn cyllideb atodol efallai yn ystod 2017–18.

Byddwn yn ystyried ein capasiti o ran dwyieithrwydd yn gyson yn unol â'r uchelgeisiau yn y Cynllun Ieithoedd Swyddogol newydd.

Caiff adolygiad cynhwysfawr o'r digwyddiadau a gynhelir ar ystâd y Cynulliad ei gwblhau erbyn diwedd mis Tachwedd. Yn sgil hyn, disgwylir nodi cyfleoedd ar gyfer arbedion effeithlonrwydd drwy wneud ein prosesau'n fwy rhwydd a symleiddio trefniadau ar gyfer cefnogi digwyddiadau.

**Comisiwn y Cynulliad
Tachwedd 2016**

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Eitem 4
Y Pwyllgor Cyllid | Finance Committee
FIN(5)-15-16 P2

Archwilydd Cyffredinol Cymru
Auditor General for Wales

Cynllun Ffioedd 2017-18

Cynllun Ffioedd 2017-18

Paratowyd y cynllun ffioedd hwn gan Swyddfa Archwilio Cymru o dan adran 24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cyflwynir y cynllun ffioedd hwn gerbron y Cynulliad Cenedlaethol o dan adran 24(4)(c) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Cynnwys

Cynllun Ffioedd

Cyflwyniad	4
Rhestr o ddeddfiadau	5
Cyfraddau a graddfeydd ffioedd	6
Cyfrifyddu ar gyfer Asedau Rhwydwaith Priffyrdd	10
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015	11
Codi ffioedd	12

Atodiadau

Atodiad 1 – Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24	13
Atodiad 2 – Rhestr o ddeddfiadau y caiff ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi odanynt	15
Atodiad 3 – Graddfeydd ffioedd ar gyfer gwaith a wneir mewn cyrff llywodraeth leol	17

Cyflwyniad

- 1 Paratowyd y Cynllun Ffioedd hwn gan Swyddfa Archwilio Cymru o dan adran 24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (y Ddeddf) (**Atodiad 1**). Mae'r Cynllun Ffioedd, wedi iddo gael ei gymeradwyo gan Bwyllgor Cyllid y Cynulliad Cenedlaethol, yn rhoi'r sylfaen i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd.
- 2 Roedd Amcangyfrif Swyddfa Archwilio Cymru (ar gyfer 2017-18), a ystyriwyd gan y Pwyllgor Cyllid ym mis Tachwedd 2016, yn cynnwys Cynllun Ffioedd drafft llawn. Mae'r drefn hon yn adlewyrchu'r ffaith bod Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru yn benderfynol o gynyddu tryloywder ymhellach a dangos y gydberthynas uniongyrchol rhwng ein sylfaen gostau a'i heffaith ganlyniadol ar gyfraddau ffioedd.
- 3 Mae'r Bwrdd wedi gwrando'n astud ar adborth rhanddeiliaid ar ein hagenda cost-ffeithlonrwydd a'r cyfraddau ffioedd a bennwn. Wrth geisio cymeradwyaeth y Cynulliad Cenedlaethol i'n Hamcangyfrif ar gyfer 2017-18, gwnaethom gynnig y canlynol yn yr Amcangyfrif:
  - Rhewi cyfraddau ffioedd a graddfeydd ffioedd mewn termau arian parod am y **drydedd flwyddyn**, a fyddai'n boblogaidd yn ôl yr adborth. Mewn termau real mae hyn yn cynrychioli gostyngiad o 4 y cant ers i'r cyfraddau hynny gael eu pennu yn 2014-15.
  - Talu'r pwysau ariannol sy'n gysylltiedig â chyflogau staff, chwyddiant a chostau eraill drwy arbedion ac effeithlonrwydd mewnol er mwyn osgoi effeithio ar ffioedd.
  - Yn unol â chytundeb blaenorol y Cynulliad Cenedlaethol, parhau i ariannu gwaith y Fenter Twyll Genedlaethol o'r arian a gawn o Gronfa Gyfunol Cymru yn hytrach na thrwy godi ffioedd ar y cyrff sy'n cymryd rhan. Dangosodd yr adborth fod cyrff a archwilir yn croesawu'r drefn hon.
  - Parhau i ariannu gwaith datblygu cyllid sy'n gysylltiedig â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 o arian a gawn o Gronfa Gyfunol Cymru yn hytrach na thrwy godi ffioedd ar y cyrff yr effeithir arnynt.
  - Ehangu cyfleoedd i'n hyfforddeion cyfrifyddu fynd ar secondiad yn y sector cyhoeddus, heb effeithio ar y ffioedd a godir am waith archwilio.
  - Cynnal capasiti ar gyfer meddwl trawsnewidiol yn ein gwaith archwilio. Atgyfnerthodd yr adborth yr angen i ni wneud mwy o waith datblygu er mwyn helpu i gydbwysu cost gyffredinol gwaith archwilio i gyrff cyhoeddus.

Tudalen y pecyn 65

- 4 Mae'r Cynllun Ffioedd hwn yn adlewyrchu'r Amcangyfrif a gymeradwywyd ac, yn fras, mae'n nodi'r canlynol:
- Y deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd archwilio odanynt.
  - Y trefniadau ar gyfer pennu'r ffioedd hynny, sy'n cynnwys naill ai:
    - graddfeydd ffioedd sy'n nodi'r amrediad ffioedd a godir am feysydd penodol o waith archwilio mewn llywodraeth leol; neu
    - gyfraddau ffioedd am waith na chaiff ei gynnwys mewn graddfeydd ffioedd.
- 5 Yn gyffredinol, caiff 70 y cant o'n gwariant ei ariannu drwy ffioedd a godir ar gyrrff a archwilir a grant gan Lywodraeth Cymru i gefnogi gwaith asesu gwelliant. Darperir y 30 y cant arall yn uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru, drwy bleidlais y Cynulliad Cenedlaethol. Mae rhagor o wybodaeth am ein gwariant a'n cyllid yn ein hamcangyfrifon blynyddol o incwm a gwariant a osodir gerbron y Cynulliad Cenedlaethol.

Rhestr o ddeddfiadau

- 6 Mae **Atodiad 2** yn rhestru'r deddfiadau y caiff ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi odanynt.

Cyfraddau a graddfeydd ffioedd

- 7 Nid yw Swyddfa Archwilio Cymru yn gwneud elw o ffioedd. O dan y ddeddfwriaeth, ni chaiff y ffioedd a godir gennym fod yn uwch na'r gost lawn sy'n gysylltiedig â chyflawni'r swyddogaeth y codir y ffi amdani. Pennir ein cyfraddau ffioedd er mwyn adennill y gost honno'n llawn.
- 8 Mae tensiwn rhwng nodi ffi am y gwaith a wneir ar archwiliadau penodol ymlaen llaw i gyrff a archwilir a chael gweithdrefn ddigon hyblyg sy'n cydnabod bod amrywiadau yn anochel. Pennir ein ffioedd archwilio yn seiliedig ar ein gwariant amcangyfrifedig, y cymysgedd sgiliau amcangyfrifedig a nifer amcangyfrifedig y diwrnodau sydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Os bydd y gwaith sy'n ofynnol yn sylweddol fwy na'r hyn a amcangyfrifwyd yn wreiddiol, oherwydd cymhlethdodau a gododd yn ystod yr archwiliad, gallwn godi ffi uwch, yn unol â deddfwriaeth.
- 9 Mae'r ddeddfwriaeth sy'n llywodraethu'r gyfundrefn ffioedd yng Nghymru yn fwy cymhleth nag mewn rhannau eraill o'r DU. Fel yr amlinellodd yr Archwilydd Cyffredinol i'r Pwyllgor Cyllid yn y Cynulliad diwethaf, mae hyn yn creu aneffeithlonrwydd a chost ychwanegol i'r sector cyhoeddus yng Nghymru. Rydym yn awyddus i ddatblygu cynigion ar gyfer trefniant symlach a mwy cost-ffeithiol a all gael ei ystyried gan Bwyllgor Cyllid y Cynulliad presennol. Bwriadwn ymgynghori â gwasanaethau cyhoeddus ar opsiynau posibl ar ddechrau 2017.
- 10 Aethom gam ymhellach na'r gofynion statudol i ymgynghori ar ffioedd ac, ym mis Medi 2016, gwnaethom ymgynghori â'r holl gyrff a archwilir a rhanddeiliaid eraill ar ein graddfeydd a'n cyfraddau ffioedd ar gyfer 2017-18. Gwnaethom dderbyn ymatebion o bob rhan o'r sectorau rydym yn eu harchwilio. Dangosodd yr ymatebion y canlynol:
  - Mae'r cam i barhau i rewi cyfraddau ffioedd yn cael ei groesawu'n fawr, yn ogystal ag ariannu cyfranogiad yn y Fenter Twyll Genedlaethol.
  - Ceir rhywfaint o bryder, yn enwedig ymhlith Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, na chaiff y taliadau posibl am waith archwilio sy'n ofynnol o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 eu gwneud o gyllid Llywodraeth Cymru.
  - Mae peth galw am ddull archwilio symlach er mwyn helpu i leihau cyfanswm y ffioedd a godir am waith archwilio. Defnyddir yr arian a nodwyd ar gyfer meddwl trawsnewidiol yn 2016-17 i adolygu ein dull gweithredu. Bydd y gwaith hwn yn parhau yn 2017-18.

- 11 Croesawodd y Bwrdd yr adborth hwn ac mae'n ymateb iddo drwy'r Cynllun Ffioedd hwn a'n fframwaith cynllunio busnes.
- 12 Mae **Arddangosyn 1** yn nodi'r cyfraddau ffioedd fesul awr am staff archwilio. Mae'r rhain wedi'u rhewi ers 2014-15, gan gynrychioli gostyngiad o 4 y cant mewn termau real.

**Arddangosyn 1 – Cyfraddau ffioedd am staff archwilio
- ar gyfer yr holl waith archwilio**

Gradd	Cyfradd ffioedd (£ yr awr)
Cyfarwyddwr ymgysylltu	162
Rheolwr archwiliad	111
Arweinydd archwiliad perfformiad	93
Arweinydd tîm archwiliad ariannol	75
Archwilydd perfformiad	65
Archwilydd ariannol	56
Hyfforddai graddedig	43

- 13 Mae'n ofynnol i ni ragnodi graddfeydd ffioedd ar gyfer y canlynol:
- gwaith sy'n ymwneud ag archwilio cyrff llywodraeth leol;
  - gwaith o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009; a
  - gwaith paru data (y Fenter Twyll Genedlaethol).
- 14 Mae'r graddfeydd ffioedd am archwilio cyfrifon ariannol 2016-17 ac archwiliadau ac asesiadau gwella 2017-18 ar gael yn **Atodiad 3** ar gyfer gwaith a wneir mewn perthynas ag awdurdodau unedol, awdurdodau tân ac achub, awdurdodau parciau cenedlaethol, comisiynwyr heddlu a throseddu a phrif gwnstabiliaid, cynghorau tref a chymuned a chronfeydd pensiwn llywodraeth leol. Ceir graddfa ffioedd wahanol ar gyfer y Fenter Twyll Genedlaethol.
- 15 Mae'r graddfeydd ffioedd yn ffordd o reoleiddio costau archwiliadau cyhoeddus, drwy bennu terfynau ac adolygu ffioedd yn erbyn y terfynau hynny. Mae graddfeydd ffioedd hefyd yn rhoi fframwaith i archwilwyr asesu faint o waith archwilio blynyddol sydd ei angen a'r ffi i'w chodi am y gwaith hwnnw o fewn y corff penodol a archwilir.
- 16 Yn achos cyrff a archwilir nad yw'r gofyniad statudol am raddfa ffioedd yn berthnasol iddynt, caiff eu ffioedd archwilio amcangyfrifedig eu cyfrifo yn yr un ffordd - hynny yw, drwy gymhwyso'r cyfraddau a gyhoeddir yn y Cynllun Ffioedd hwn at y cymysgedd sgiliau amcangyfrifedig yn y tîm a'r oriau sydd eu hangen i gynnal yr archwiliad.
- 17 Caiff archwilwyr hefyd wneud gwaith ardystio grantiau ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae lefel y gwaith ardystio grantiau a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau a gaiff eu harchwilio a nifer y cyrff a archwilir sy'n cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Codir tâl am y gwaith hwn gan ddefnyddio'r cyfraddau ffioedd ac adlewyrchu maint, cymhlethdod neu unrhyw faterion penodol sy'n gysylltiedig â'r grant dan sylw.

- 18 Mae'r cyfraddau ffioedd yn gymwys i'r holl waith archwilio y bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn codi tâl amdano, ac eithrio i'r graddau y mae'r graddfeydd ffioedd, lle bo hynny'n gymwys, yn rheoleiddio'r swm a godir (neu yn achos gwaith a wneir dan gytundebau cyn 1 Ebrill 2014, mae'r cyfraddau yn unol â'r rhai y cytunwyd arnynt yn y telerau). Os ymddengys yn ddiweddarach i Swyddfa Archwilio Cymru bod y gwaith sydd ynghlwm wrth archwiliad penodol yn sylweddol wahanol i'r gwaith a ragwelwyd yn wreiddiol, caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi sy'n wahanol i'r ffi a nodwyd yn wreiddiol.
- 19 O ran unrhyw wasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol eraill a ddarperir, caiff ffioedd eu codi yn unol â'r cytundeb perthnasol, ar yr amod y caiff y cyfryw symiau eu capio yn unol â chost lawn darparu'r gwasanaeth. Er mwyn cyflawni eu cyfrifoldebau statudol, mae'n rhaid i archwilwyr o bryd i'w gilydd wneud gwaith sydd y tu hwnt i'w dyletswyddau cyffredinol. Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwiliadau eithriadol, arolygiadau arbennig a gwaith pellach sy'n ymwneud â chwestiynau a gwrthwynebiadau gan etholwyr, ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd ffioedd am y mathau hyn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith a fydd yn ofynnol.
- 20 Os bydd angen cymorth arbenigol neu gyngor cyfreithiol neu broffesiynol arall, codir tâl ar y cyrff a archwilir yn ychwanegol at gost staff Swyddfa Archwilio Cymru.

Cyfrifyddu ar gyfer Asedau Rhwydwaith Priffyrdd

- 21 Mae Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2016-17 wedi gohirio'r newid i fesur ased rhwydwaith priffyrdd yr awdurdod lleol ar gost adnewyddu wedi'i dibrisio yn hytrach na chost hanesyddol wedi'i dibrisio. Bydd y Bwrdd Cod yn ystyried p'un a gaiff y cyfraddau GRC canolog a'r prosesau sicrwydd canolog eu cyflwyno mewn modd amserol er mwyn gallu eu rhoi ar waith yn llwyddiannus yn 2017-18 yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2017. Os caiff y gofynion mesur diwygiedig eu cyflwyno o fis Ebrill 2017, ni ellir cynnwys y gwaith archwilio ychwanegol gofynnol o fewn y ffioedd presennol. Caiff y gost archwilio ychwanegol ei chytuno ar sail ansawdd systemau a chofnodion y cyngor ac argaeledd sicrwydd canolog.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

- 22 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus penodol bennu a chyhoeddi amcanion llesiant, cymryd camau i gyflawni'r amcanion hynny a pharatoi adroddiad blynyddol ar eu cynnydd. Mae'n ofynnol hefyd i'r Archwilydd Cyffredinol gynnal archwiliadau o'r graddau y mae'r gyrff cyhoeddus hynny yn pennu amcanion ac yn cymryd camau i'w cyflawni yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy.
- 23 Yn ystod 2016-17, rydym yn gweithio gyda chyrff a archwilir a enwir yn y Ddeddf a Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol ar gyfer Cymru wrth i ni ddatblygu a phrofi'r dulliau archwilio i gyflawni dyletswydd yr Archwilydd Cyffredinol o dan y Ddeddf. Yn ddiweddar cynhaliodd yr Archwilydd Cyffredinol ymgynghoriad ar oblygiadau'r Ddeddf ar ein dull archwilio. Ystyrir yr ymatebion cadarnhaol ac adeiladol i'r ymgynghoriad hwnnw wrth i ni ddatblygu a phrofi ein dull archwilio, gan weithio'n agos â sampl gynrychioliadol o gyrff a archwilir a Chomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol. Disgwylwn i'r gwaith datblygu hwn barhau yn 2017-18 ac rydym wedi ceisio cyllid parhaus, er ei fod yn swm llai, gan Gronfa Gyfunol Cymru at y diben hwnnw.
- 24 Wrth i ni gadarnhau ein dull archwilio yn ystod y flwyddyn, byddwn yn siarad â chyrff a archwilir perthnasol ynghylch goblygiadau cyflawni dyletswydd yr Archwilydd Cyffredinol o dan y Ddeddf am ffioedd o 2017-18 ymlaen. Ar gyfer 2017-18, nid ydym yn bwriadu codi unrhyw gostau ychwanegol am y gwaith hwn, yn amodol ar y Cynulliad yn cymeradwyo ein Hamcangyfrif. Ein dyhead, a gefnogir gan yr ymatebion i'r ymgynghoriad, yw integreiddio gofynion y Ddeddf yn ein gwaith archwilio presennol, lle bo modd, wrth i ni symud tuag at fframwaith cyson ar gyfer adolygu'r holl gyrff sy'n ddarostynedig i'r Ddeddf.

Codi ffioedd

- 25 Bydd Cyfarwyddwr Ymgysylltu pob corff yn egluro cymysgedd sgiliau'r corff hwnnw ar gyfer yr archwiliad a'r ffactorau sy'n dylanwadu ar y ffi gyffredinol. Cytunir ar drefniadau codi ffioedd â chyrrff a archwilir a gallai'r rhain gynnwys ffioedd un-tro, achlysurol, rheolaidd neu flynyddol, fel y bo'n briodol o dan yr amgylchiadau.
- 26 Disgwylir i gyrff a archwilir dalu anfonebau Swyddfa Archwilio Cymru yn unol â'u targed perfformiad ar gyfer talu credydwy, sef 10 diwrnod fel arfer yn y sector cyhoeddus. Gallwn godi ffi am unrhyw gostau gweinyddol yr awn iddynt wrth fynd ar drywydd taliadau hwyr.
- 27 Ar ôl cwblhau aseiniadau archwilio, byddwn yn asesu'r costau gwirioneddol yr aed iddynt wrth gyflawni'r aseiniad o gymharu â'r ffi a godwyd. Byddwn yn ad-dalu unrhyw ffioedd a dalwyd yn fwy na'r gost ac, i'r gwrthwyneb, gallwn godi costau ychwanegol pan fo'r ffi yn rhy fach. Byddwn yn prosesu ad-daliadau a thaliadau ychwanegol gan geisio lleihau costau gweinyddol i'r eithaf, drwy eu gwrthbwysu yn erbyn ffioedd yn y dyfodol neu ffioedd am agweddau eraill ar weithgarwch archwilio, er enghraifft.

Atodiad 1 – Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 - testun llawn adran 24

- (1) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru baratoi cynllun sy'n ymwneud â chodi ffioedd gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- (2) Rhaid i'r cynllun gynnwys y canlynol:
  - (a) rhestr o'r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi odanynt;
  - (b) pan fo'r deddfiadau hynny yn gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd, y raddfa honno neu'r graddfeydd hynny;
  - (c) pan fo'r deddfiadau hynny yn gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi swm i'w godi, y swm hwnnw; a
  - (d) pan nad oes darpariaeth wedi ei gwneud ar gyfer rhagnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd, na rhagnodi swm, y modd y bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn cyfrifo'r ffi a godir.
- (3) Caiff y cynllun wneud y canlynol ymysg pethau eraill:
  - (a) cynnwys darpariaeth wahanol ar gyfer achosion gwahanol neu ddsbarthau ar achosion gwahanol, a
  - (b) darparu ar gyfer yr adegau a'r modd y bydd taliadau yn cael eu gwneud.
- (4) O ran y cynllun:
  - (a) rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ei adolygu o leiaf unwaith mewn blwyddyn galendr,
  - (b) caiff Swyddfa Archwilio Cymru ei ddiwygio neu ei ail-wneud ar unrhyw adeg, a
  - (c) rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ei osod (a gosod unrhyw ddiwygiad iddo) gerbron y Cynulliad Cenedlaethol.

- (5) Pan fo Gweinidogion Cymru yn rhagnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd o dan:
- (a) adran 64F o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (ffioedd am baru data), neu
  - (b) adran 27A o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (pŵer Gweinidogion Cymru i ragnodi graddfa ffioedd),
- i gael effaith yn lle graddfa neu raddfeydd ffioedd a ragnodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru, rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ddiwygio'r cynllun i gynnwys y raddfa neu'r graddfeydd ffioedd a ragnodwyd gan Weinidogion Cymru yn lle'r rhai a ragnodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- (6) Nid oes rhaid cael cymeradwyaeth y Cynulliad Cenedlaethol os mai diwygiad a wneir yn unol ag is-adran (5) yw'r unig ddiwygiad i gynllun.
- (7) Bydd y cynllun yn cael effaith pan fydd wedi cael ei gymeradwyo gan y Cynulliad Cenedlaethol neu, yn achos diwygiad a wneir yn unol ag is-adran (5), unwaith y bydd wedi cael ei osod gerbron y Cynulliad.
- (8) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru gyhoeddi'r cynllun (ac unrhyw ddiwygiad iddo) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol wedi iddo gael effaith.

Atodiad 2 – Rhestr o ddeddfiadau y caiff ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi odanynt

Natur y gwaith	Deddfiadau
Caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd am y gweithgareddau canlynol	
Archwilio cyfrifon gan yr Archwilydd Cyffredinol (ar wahân i gyfrifon llywodraeth leol)	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(2) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Astudiaethau gwerth am arian a wneir drwy gytundeb	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(3)(a)-(c) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwiliad, ardystiad neu adroddiad o dan adran 31 o Ddeddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 o ran Datganiad Treth Awdurdod Refeniw Cymru	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(3)(ba) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwiliad o dan adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (anaw 2) (archwiliadau o gyrff cyhoeddus at ddibenion asesu'r graddau y mae corff wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy)	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(3)(ca) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Unrhyw rai o swyddogaethau awdurdod perthnasol a gyflawnir gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol drwy gytundeb, ac unrhyw wasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol a ddarperir gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol drwy drefniant o dan adran 19 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(3)(d) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwiliad eithriadol o gyfrifon corff llywodraeth leol	<ul style="list-style-type: none"> Adran 37(8) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004
Ymarferion paru data	<ul style="list-style-type: none"> Adran 64F(A1) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 Rhaid rhagnodi graddfa ffioedd ar gyfer y gwaith hwn
Cyngor a chymorth a roddir i landlordiaid cymdeithasol cofrestredig gan yr Archwilydd Cyffredinol	<ul style="list-style-type: none"> Adran 145D(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998

Natur y gwaith	Deddfiadau
Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd am y gweithgareddau canlynol	
Gwaith o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009	<ul style="list-style-type: none"> Adran 27 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 Rhaid rhagnodi graddfa ffioedd ar gyfer y gwaith hwn
Gwasanaethau ardystio grantiau	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(4)(a) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Astudiaethau ar gais cyrff addysgol o dan adran 145B o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998	<ul style="list-style-type: none"> Adran 23(4)(b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwilio cyfrifon corff llywodraeth leol a gwneud astudiaethau drwy gytundeb â chorff llywodraeth leol.	<ul style="list-style-type: none"> Adran 20(A1)(a)-(b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 Rhaid rhagnodi graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon cyrff llywodraeth leol
Astudiaethau gweinyddu budd-daliadau i'r Ysgrifennydd Gwladol. Caiff yr Archwilydd Cyffredinol gynnal, neu gynorthwyo'r Ysgrifennydd Gwladol i gynnal, astudiaeth o weinyddu budd-daliadau dim ond os yw'r Ysgrifennydd Gwladol wedi gwneud trefniadau i dalu ffi i Swyddfa Archwilio Cymru am yr astudiaeth. Rhaid i'r ffi fod yn swm rhesymol y mae'r Ysgrifennydd Gwladol a Swyddfa Archwilio Cymru yn cytuno arno.	<ul style="list-style-type: none"> Adran 45 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004
Cynorthwyo Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru i arolygu awdurdodau lleol. Ni wnaiff Archwilydd Cyffredinol Cymru ddarparu cymorth o'r fath oni fydd y Prif Arolygydd, cyn iddo wneud hynny, wedi cytuno i dalu ffi i Swyddfa Archwilio Cymru.	<ul style="list-style-type: none"> Adran 41A o Ddeddf Addysg 1997
Rhaglenni astudio yn ymwneud â landlordiaid cymdeithasol cofrestredig a gynhelir drwy gytundeb rhwng Gweinidogion Cymru a'r Archwilydd Cyffredinol. Bydd yn un o amodau unrhyw raglen o'r fath bod yn rhaid i Weinidogion Cymru dalu swm i Swyddfa Archwilio Cymru am y costau yr eir iddynt.	<ul style="list-style-type: none"> Adran 145C(3) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998

Tudalen y pecyn 77

Atodiad 3 – Graddfeydd ffioedd ar gyfer gwaith a wneir mewn cyrff llywodraeth leol

Awdurdodau unedol

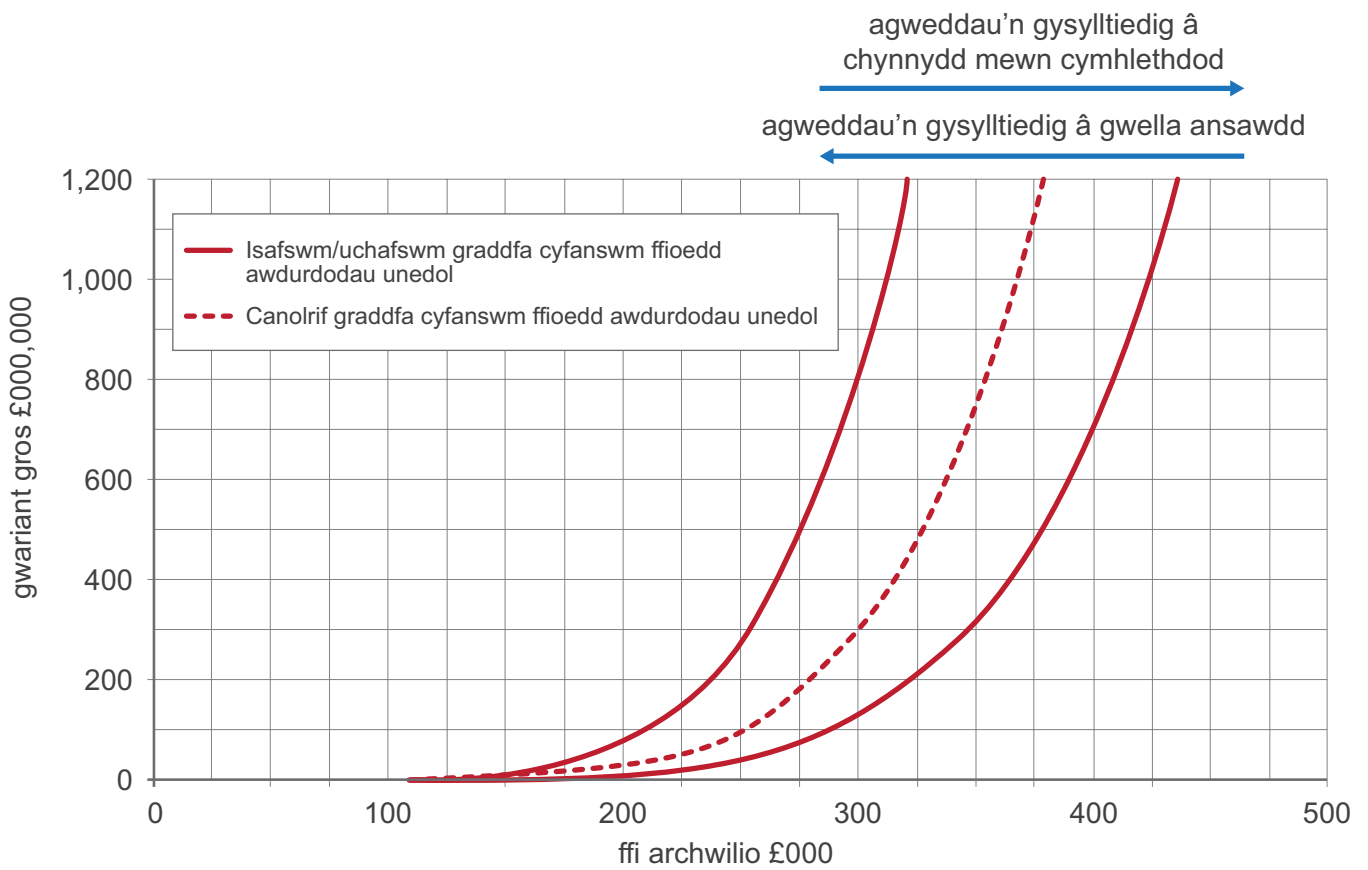
Graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2016-17

Gwariant gros £000,000	Amrediad ffioedd £000			Canolrif y flwyddyn flaenorol £000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
100	118	139	160	140
200	142	167	192	168
300	158	186	214	187
400	171	201	231	202
500	181	213	245	215
600	190	224	257	225
700	198	233	268	235
800	205	242	278	243
900	212	249	287	251
1,000	218	256	295	258
1,100	224	263	303	265
1,200	229	269	310	271

Graddfa ffioedd 2017-18 ar gyfer archwiliadau gwella, asesiadau ac arolygiadau arbennig o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009

Pob awdurdod unedol	Amrediad ffioedd £000			Canolrif y flwyddyn flaenorol £000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
	94	112	130	112

Graff o'r raddfa cyfanswm ffioedd ar gyfer awdurdodau unedol

Awdurdodau tân ac achub

Graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2016-17

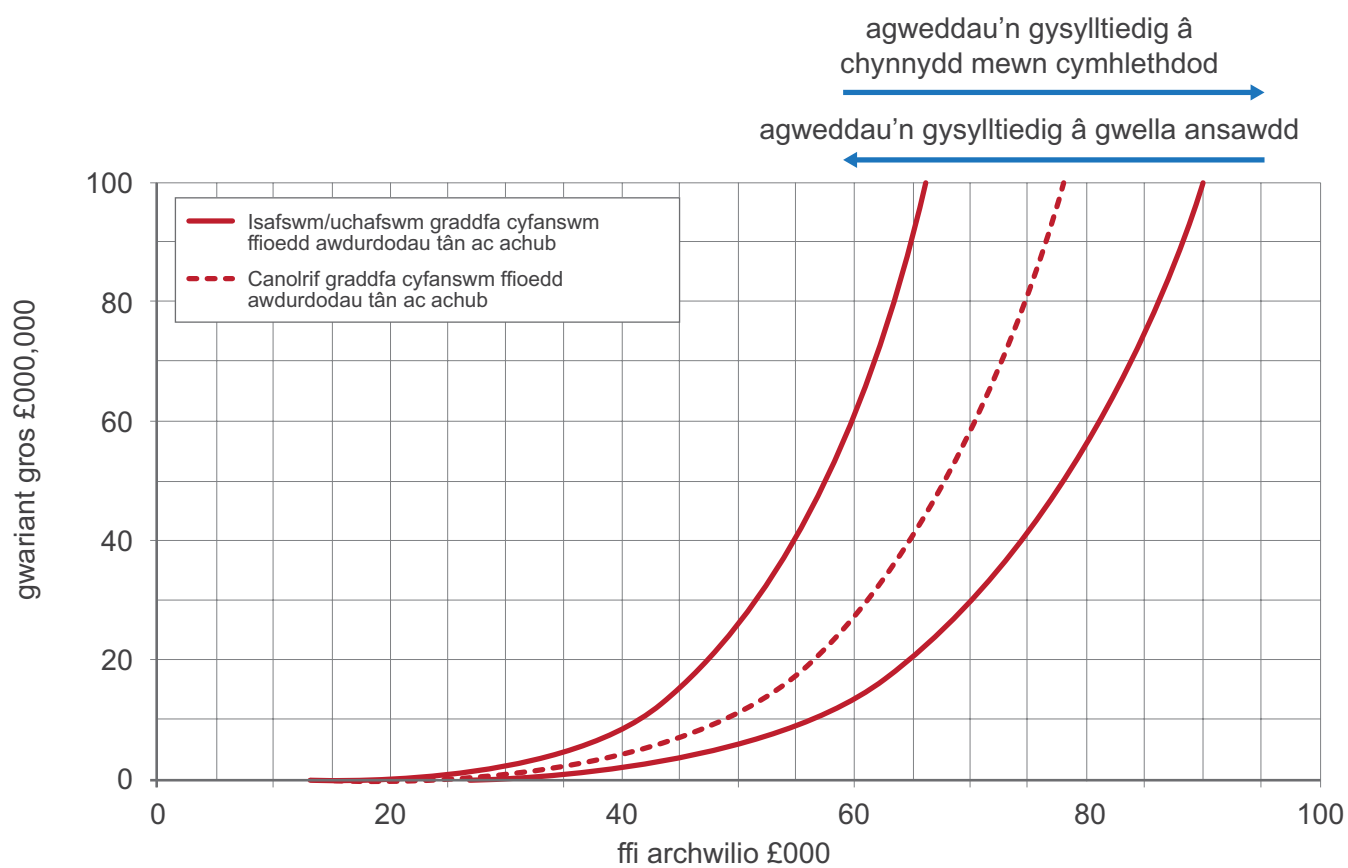
Gwariant gros £000,000	Amrediad ffioedd £000			Canolrif y flwyddyn flaenorol £000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
20	35	41	47	41
40	42	49	56	49
60	46	55	63	55
80	50	59	68	59
100	53	63	72	63

Graddfa ffioedd 2016-17 ar gyfer archwiliadau gwella, asesiadau ac arolygiadau arbennig o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009

Pob awdurdod tân ac achub	Amrediad ffioedd £000			Canolrif y flwyddyn flaenorol £000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
	13	16	18	14

Graff o'r raddfa cyfanswm ffioedd ar gyfer awdurdodau tân ac achub

Awdurdodau parciau cenedlaethol

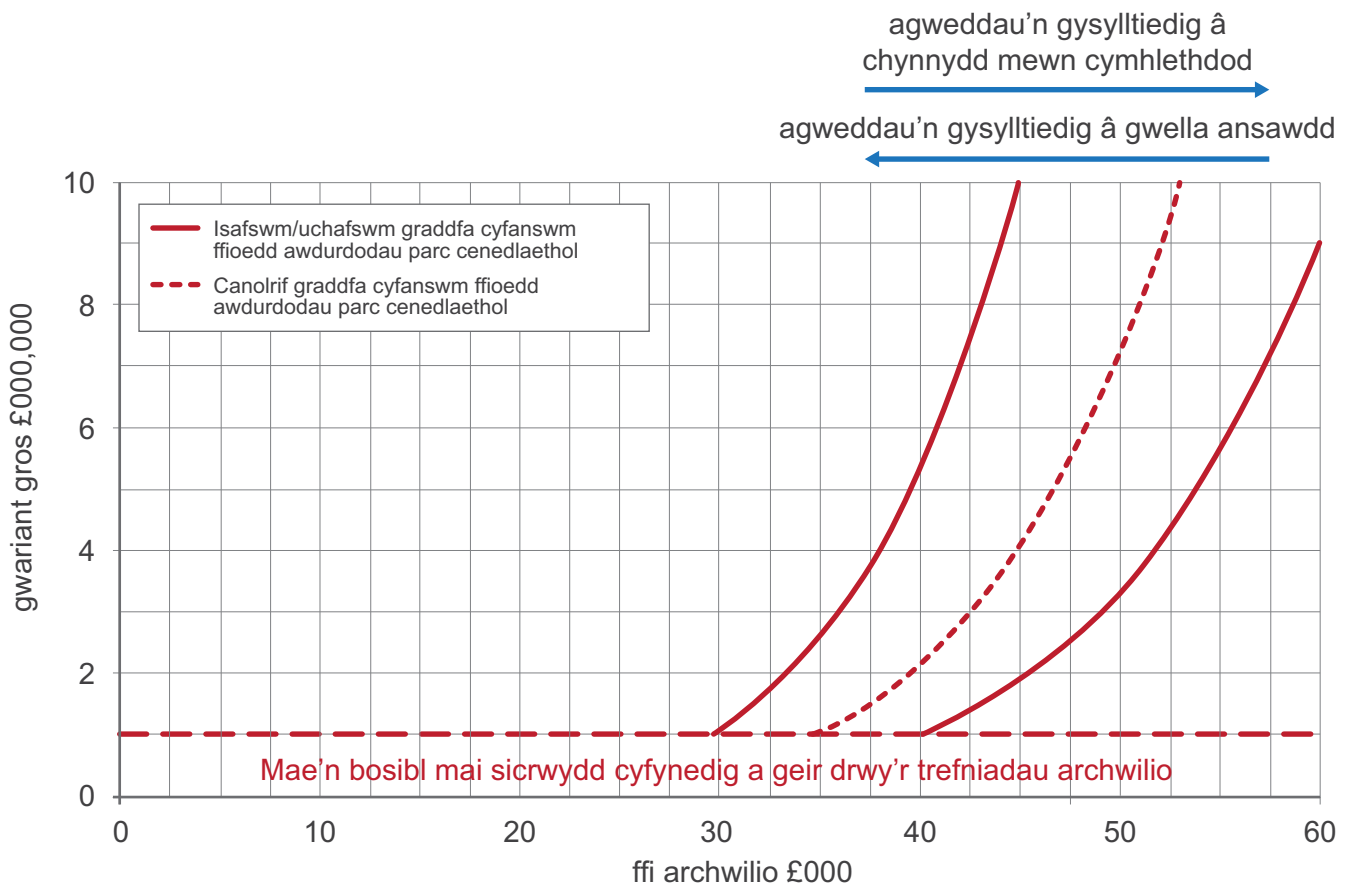
Graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2016-17

Gwariant gros £000,000	Amrediad ffioedd £000			Canolrif y flwyddyn flaenorol £000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
2	21	25	29	25
4	26	30	35	31
6	29	34	39	34
8	31	37	42	37
10	33	39	45	39

Graddfa ffioedd 2016-17 ar gyfer archwiliadau gwella, asesiadau ac arolygiadau arbennig o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009

Pob awdurdod parc cenedlaethol	Amrediad ffioedd £000			Canolrif y flwyddyn flaenorol £000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
	12	14	17	7

Graff o'r raddfa cyfanswm ffioedd ar gyfer awdurdodau parciau cenedlaethol

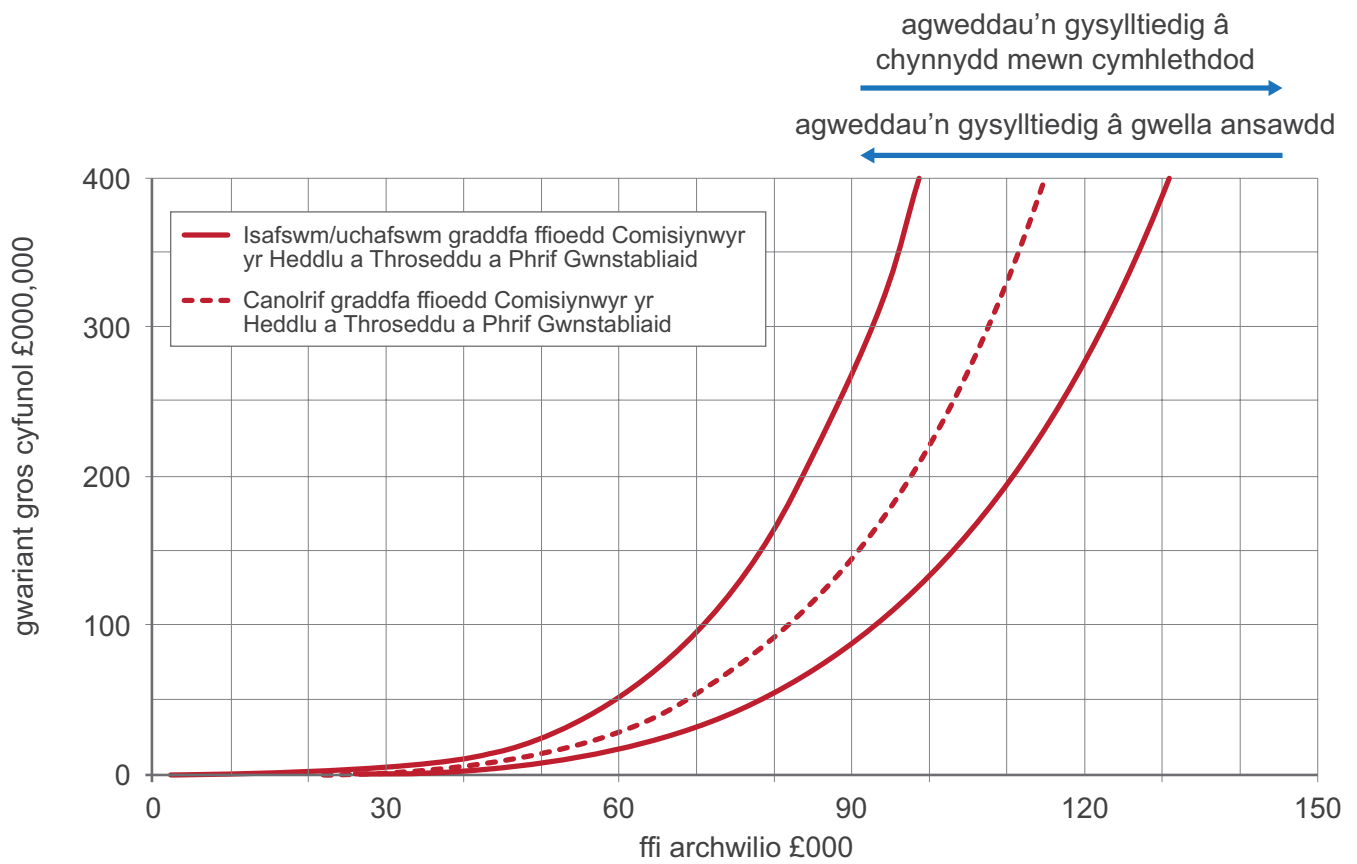
Comisiynwyr heddlu a throseddu a phrif gwnstabiliaid

Mae archwilwyr yn cynnal archwiliadau o'r ddau gorff statudol a geir mewn ardal heddlu, sef y Comisiynwyr Heddlu a Throseddu (CHTh) a'r Prif Gwnstabiliaid (PG). Mater i'r archwilwyr fydd penderfynu sut y caiff cyfanswm y ffi ei rannu rhwng y ddau gorff mewn ardal heddlu benodol, yn seiliedig ar ofynion cyfrifyddu a'r trefniadau gweithredol a roddwyd ar waith gan bob corff.

Graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2016-17

Gwariant gros cyfunol CHTh a PG £000,000	Amrediad ffioedd cyfunol ar gyfer CHTh a PG £000			Canolrif y flwyddyn flaenorol £000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
50	60	70	79	70
100	71	82	93	82
150	78	91	103	91
200	84	97	111	98
250	88	103	117	103
300	92	107	122	108
350	96	112	127	112

Graff o'r raddfa cyfanswm ffioedd ar gyfer comisiynwyr heddlu a throseddu a phrif gwnstabiaid

Cynghorau tref a chymuned sydd ag incwm neu wariant blynyddol o lai na £2.5 miliwn

Mae cynghorau tref a chymuned yng Nghymru yn ddarostyngedig i'r drefn archwilio 'sicrwydd cyfyngedig'. Ar gyfer 2016-17, byddwn yn codi ffioedd am waith ar sail amser yn hytrach nag ar y sail hanesyddol o godi ffi benodedig yn unol â bandiau gwariant/incwm. Cyfraddau'r ffioedd fydd y cyfraddau a bennir yn [Arddangosyn 1](#). Dangosir amcangyfrif o effaith y newid hwn yn y tabl isod.

Mewn amgylchiadau pan fo angen rhagor o dystiolaeth ar yr archwilydd er mwyn cyflawni ei gyfrifoldebau yn briodol, megis ar ôl cyhoeddi adroddiad perthnasol er lles y cyhoedd, bydd profion ychwanegol yn cael eu cynnal er mwyn ymateb i bryderon yr archwilydd.

Pwysleisir y bydd y ffi wirioneddol a godir ar unrhyw gorff penodol yn dibynnu ar yr amser a dreulir mewn gwirionedd ar yr archwiliad penodol hwnnw. Mae'r amrediadau yn y tabl isod wedi eu darparu at ddibenion dangosol yn unig.

Amcangyfrif o'r ffioedd amser am archwilio cyfrifon 2016-17 cynghorau tref a chymuned

Incwm neu wariant blynyddol (mae'r ffioedd yn daladwy ar sail pa un bynnag yw'r mwyaf ym mhob blwyddyn)	Ffi waelodlin ddangosol	Ffi uchafswm ddangosol
£Dim – £99	£Dim	£Dim
£100 – £5,000	£30	£280
£5,001 – £100,000	£160	£320
£100,001 – £500,000	£200	£380
£500,001 – £2,500,000	£240	£460

Cronfeydd pensiwn llywodraeth leol

Graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2016-17

Pob cronfa pensiwn	Amrediad ffioedd £000			Canolrif y flwyddyn flaenorol £000
	Isafswm	Canolrif	Uchafswm	
	30	40	50	40

Cyfraddau ffioedd am waith arall mewn llywodraeth leol

Archwilio mathau eraill o gyrrff llywodraeth leol, gwaith sy'n mynd y tu hwnt i ddyletswyddau cyffredinol yr Archwilydd Cyffredinol, a gwaith ardystio grantiau

Heblaw am y mathau hynny o gyrrff lle rhagnodwyd eu graddfeydd ffioedd fel y nodir uchod, mae nifer fechan o fathau eraill o gyrrff llywodraeth leol lle mae rhagnodi'r raddfa ffioedd yn fater o drosi'r gofynion o ran adnoddau yn ffioedd, naill ai'n uniongyrchol ar sail y gost o gyflawni'r gwaith neu drwy gymhwyso'r cyfraddau ffioedd a bennir yn [Arddangosyn 1](#). Byddwn yn dal i gynllunio archwiliadau ar sail sero wrth archwilio'r cyrrff hyn.

Er mwyn i bob math o gorff llywodraeth leol gyflawni ei gyfrifoldebau statudol, mae angen weithiau i'r Archwilydd Cyffredinol wneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i'w ddyletswyddau cyffredinol (sef y rhai a bennir yn adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004). Gall y gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er lles y cyhoedd, archwiliad eithriadol, arolygiadau arbennig a gwaith pellach mewn cysylltiad â her etholwr ac atal gwariant anghyfreithlon Bydd ffioedd am y mathau hyn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith a fydd yn ofynnol.

Gall archwilwyr ymgymryd hefyd â gwaith ardystio grantiau mewn cyrrff llywodraeth leol ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae maint y gwaith ardystio grantiau a ymgwymerir yn ystod unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau sy'n ddarostyngedig i'w harchwilio a nifer y cyrrff a archwilir a fydd yn cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Codir ffioedd am y gwaith hwn ar y sail fesul awr, a bydd y ffioedd yn adlewyrchu maint a chymhlethdod y gwaith ac unrhyw faterion penodol ynglŷn â'r grant dan sylw.

Rydym yn cydweithio'n agos â Llywodraeth Cymru yn y gobaith y gallwn lunio model a fydd yn canolbwyntio mwy ar allbynnau a chanlyniadau gweithgarwch a ariennir gan grantiau, gan ymbellhau oddi wrth y dull traddodiadol o archwilio anfonebau. Dylai hyn roi dealltwriaeth gliriach i Lywodraeth Cymru a chyrrff a archwilir o'r gwahaniaeth y mae gweithgarwch a ariennir gan grantiau yn ei wneud, yn ogystal â lleihau cost gwaith ardystio grantiau. Rydym yn treialu'r dull hwn yn ystod 2016-17, a byddwn yn trafod y goblygiadau i ffioedd gyda'r awdurdodau peilot.

Dangosir isod amcangyfrifon o gyfrannau cymharol y graddau staff archwilio ariannol a ddefnyddir ar gyfer gwahanol fathau o waith grantiau.

Graddau staff	Cymysgedd staff ar gyfer grantiau cymhleth %	Cymysgedd staff ar gyfer yr holl grantiau eraill %
Cyfarwyddwr ymgysylltu	1 i 2	0 i 1
Rheolwr archwiliad	4 i 6	1 i 2
Arweinydd tîm	18 i 21	12 i 16
Aelod o'r tîm/hyfforddai	77 i 71	87 i 81

Mae grantiau cymhleth yn cynnwys:

- BEN01 Cynllun budd-daliadau tai a threth gyngor
- LA01 Ffurflen ardrethi annomestig cenedlaethol
- PEN05 Ffurflen pensiynau athrawon

Graddfeydd ffioedd ar gyfer gwaith o dan y Fenter Twyll Genedlaethol (paru data)

Er mwyn cynorthwyo cyrff cyhoeddus i ymladd twyll, mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal yr MTG yng Nghymru ar sail eilflwydd Caiff y Fenter ei chynnal yn Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon hefyd. Mae'r Fenter yn paru data ar draws sefydliadau a systemau er mwyn helpu cyrff cyhoeddus i ddod o hyd i unrhyw hawliadau a thrafodion a allai fod yn dwyllodrus neu'n wallus. Bu'n arf effeithiol iawn ar gyfer darganfod ac atal twyll a gordaliadau. Ers iddi gychwyn yn 1996, mae ymarferion y Fenter wedi canfod ac atal twyll a gordaliadau gwerth £30 miliwn yng Nghymru, ac £1.3 biliwn ledled y DU.

Cynhelir y Fenter gan yr Archwilydd Cyffredinol drwy arfer ei bwerau paru data statudol o dan Ran 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Ers mis Ebrill 2016, mae'r Cynulliad Cenedlaethol wedi talu am redeg y Fenter drwy ddefnyddio Cronfa Gyfunol Cymru fel y'i cymeradwywyd drwy Amcangyfrif Swyddfa Archwilio Cymru, a thrwy hynny sicrhau na chodir ffi ar gyfranogwyr gwirfoddol. Ond fel sy'n ofynnol gan y ddeddfwriaeth, dangosir y ffioedd ar gyfer cyfranogwyr gorfodol isod.

Arddangosyn 2: Ffioedd y Fenter Twyll Genedlaethol

Math o gorff	Ffi 2017-18 £
Awdurdod unedol; comisiynwyr heddlu a throseddu a phrif gwnstablaiad; awdurdodau tân ac achub; ymddiriedolaethau'r GIG; byrddau iechyd lleol.	Nil
Gall pob cyfranogwr hefyd gael mynediad i Wiriwr Ceisiadau'r Fenter (App Check).	Nil

Bydd cyfranogwyr gorfodol yn cael mynediad yn ddi-dâl hefyd i Wiriwr Ceisiadau'r Fenter

Wales Audit Office
24 Cathedral Road
Cardiff CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500
Fax: 029 2032 0600
Textphone: 029 2032 0660

E-mail: info@audit.wales
Website: www.audit.wales

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru
Gwefan: www.archwilio.cymru

Eitem 5

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

The WLGA agreed to provide a note on its assessment of the sufficiency of the 2017-18 budget to deal with the Public Health (Wales) Bill.

At the time of the evidence session the latest Explanatory Memorandum containing the RIA had not been published but as members pointed out there were similar documents for the previous Bill. Our assessment of the previous Bill was that the RIA was a comprehensive piece of work and the WG had worked well with local government officers in assessing the financial implications. We have yet to study the latest Explanatory Memo and whether it seems reasonable from a local government perspective but we would expect to give evidence to the Health Social Care and Sport Committee which has put out a call for evidence and we would expect to respond by the December deadline.

The adequacy of the budget, and whether there is additional resource allocated for new responsibilities is a separate question. From what has been announced in the provisional settlement for local government there is clearly no additional resource just yet. However that is not say that provision has been made within the Draft WG Budget, we just don't know where.